

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent

Autor/ka práce: Michal Mikoláš

Název práce: Role-playing v online počítačových hrách

Vedoucí práce: Doc. RNDr. Milan Tuček, CSc.

Oponent/tka: PhDr. Martin Buchtík

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je jasně stanoven hned v úvodu textu, závěry mu odpovídají, i když se domnívám, že vzhledem k rozsáhlosti textu by závěry měly být propracovanější (viz. dále). Struktura je velmi přehledná a ucelená, bakalant nenechává čtenáře na pochybách, že téma práce má dobře rozvržené, popis základních charakteristik umělých světů je vyčerpávající. Část věnovaná teorii hry (či sociologii hry) a role-playingu by měla být podle mého názoru (jako stěžejní prvek práce) rozpracována více do hloubky, a to zejména proto, že v práci nejsou zmíněny základní koncepty (např. rozlišení play vs. game, rozlišení typologie hráčů, atp.) a to pak chybí jako vstup do analytické části práce, potažmo závěrů.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autor se opírá především o anglicky psané články zabývající se zkoumanou problematikou. Uvedené zdroje jsou relevantní a je jich dostatečné množství.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Sběr dat byl proveden metodou zúčastněného pozorování ve virtuálním prostoru a to jednak formou terénních poznámek a analýzou části chatové komunikace (say chat). Vhodnost a omezení tohoto typu sběru dat je sice diskutována, ale autor podle mého mínění jeho volbu příliš neobhájil. Na str. 40 se sice odvolává na jiné autory, ale neuvádí jejich argumentaci pro tuto volbu. Nadto je prioritním zdrojem dat pro analýzu především analýza chatové komunikace, která je jen jednou z manifestací role-playingu, v akčních (bojových) částech hry pak zpravidla absentuje zcela.

Analytická část se zabývá typologiemi eventů, hierarchizací guild atp., které s role-playingem souvisí jen volně, pro část není třeba vlastního výzkumu, stačí nahlédnout do manuálu ke hře (např. u otázek *Jakým způsobem probíhá organizovaná činnost? Jakým způsobem lze interagovat mimo chat s hráči?*). Analýza některých pasáží (např. *Do jaké míry je role-playing dodržován?* (str. 55)) je jen velmi povrchní a neodpovídá uspokojivě na položenou výzkumnou otázku.

Za problematickou rovněž považuji volbu výzkumné populace, resp. její argumentaci. Jak volbu hry WoW (str. 39), tak volby jednotlivých guild (str. 42) staví autor především na argumentu, že početná populace bude blízká ideálnímu typu role-playingu. Přitom je zřejmé, že kvantita (počet hráčů) nemusí vůbec odpovídat kvalitě (kvalitní role-playing). Mimo to autor autor analýzu omezuje na 31 z 250 avatarů v obou guildách.

Autor na str. 40 sám diskutuje omezení plynoucí z tohoto typu sběru dat, otázkou zůstává proč nevyužil jiných

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Určitá omezení plynou z již uvedených výtek ohledně hloubky části věnované role-playingu v teoretickém úvodu (viz. bod 1 tohoto posudku) a metodologické uchopení práce (bod 3). Jinak je práce kvalitně argumentačně vystavěna, závěry logicky vyplývají z předchozího textu. Mám jen tři připomínky, spíše diskusního charakteru:

V závěru autor shrnuje analytickou část, uvítal bych však těsnější propojení s teoretickou částí práce.

Typologie role-playingu (str. 65), pokud textu dobře rozumím vychází z typů eventů popsaných na str. 47. Je jasné a správné, že charakter eventu bude do značné míry ovlivňovat styl hraní. Nejsem si ale jistý, zda je opravdu tím hlavním (a v zásadě jediným), co způsob hraní určuje. V textu jsem pro to nenašel dostatečnou argumentaci.

Jako čtenář, který není detailně obeznámen s prostředím hry, jsem místy v analytické části práce tápal, do jaké míry jsou popisované jevy vlastností hry (tedy normativní aspekt daný softwarem), do jaké software umožňuje jednotlivé úkony a do jaké probíhají jen v chatové komunikaci hráčů. Např. při popisu iniciačního rituálu na str. 48 jsem nedokázal rozlišit, zda „balzamování“ je skutečnou naprogramovanou vlastností hry nebo ne. Také mi není jasné zda je tento event zcela smyšlený hráči guildy, vychází z doprovodných textů ze světa WoW. To samé, pokud se guilda „*pohybuje na hranicích toho, co je v realitách WoW považováno za legální*“ (str. 48). Je to legalita z hlediska hry nebo serveru (tedy řekl bych software vs. hráč) nebo světa WoW (postava vs. svět)?

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Autor jasně odlišuje svá tvrzení od tvrzení převzatých, zdroje jsou řádně citovány,

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Jazyková úroveň práce, je na dobré úrovni. Z hlediska formální úpravy mám jen jeden drobný komentář: Pokud je odkazováno na poznámku pod čarou, pak je vhodné umístit komentáře v daném místě pod jednu poznámku, nikoliv je rozdělovat na více odkazů (viz. str. 14 odkaz 456 na konci prvního odstavce).

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Jedna drobná a v kontextu celé práce nevýznamné upřesnění k množství českých zdrojů (str. 63). V ČR existuje hned několik uskupení zabývajících se výzkumy kyberprostoru, specificky digitálním hrám se třeba věnuje skupina gamestudies.cz.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Existují vhodnější metody sběru dat vzhledem k cíli práce?

Autor v teoretické části dochází k hypotéze, že role-playing neprobíhá, pokud hráč není v interakci s jiným hráčem. V analytické části tuto hypotézu vyvrací. Je tedy možný role-playing v single (off-line) hrách, kdy hráč hraje sám? Lišil by se nějak od role-playingu v MMORPG?

Celkové hodnocení práce:

Michal Mikoláš ve své práci prokázal, že dokáže téma zpracovat na odborné úrovni, její předností je ucelená logická struktura textu. Přesto má podle mého názoru práce několik nedostatků, zejména v empirické části. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako velmi dobrou.

V Praze, dne 9.6.2012

Podpis: